

Térségi Tükör

Közeleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • VI. évfolyam 5. szám, 2012. június

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Rösztke, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Tíz tanyán élő idős embert segítenek

Segélyhívó telefonok Ásotthalmon

Az Országos Polgárőr Szövetség és a Magyar Vöröskereszt együttműködési tervet dolgozott ki az idősök életkörülményeinek és biztonságérzetének javítására, melynek részeként segélyhívásra alkalmas mobiltelefonokat vásároltak. Az Ásotthalom Községi Polgárőr Egyesület kezdeményezésére a településre 10 ilyen készülék jutott.

Olyan készülékekről van szó, amik jóval többet jelentenek, mint egy hétköznapi telefon és amelyek segítségével a külterületen élő idősök biztonságosabban élhetik nap-

jaikat. Vészhelyzet esetére nyolc különböző telefonszámot lehet beprogramozni (mely lehet tanyagondnok, orvos, mentő, családtag, rendőrség stb.). Ha baj van, csak

egy gombot kell megnyomniuk, és már érkezik is a segítség. Ha a lakóépületen kívül szorul segítségre az idős személy, a nyakba akasztható rádió távvezérlésű jeladójának köszönhetően az sem okoz problémát.

Ásotthalmon a sok-sok rászoruló közül a Szociális Központ munkatársai, illetve a tanyagondnokok választották ki azokat az idős embereket, akik megkaphatták ezeket a készülékeket. A személyes átadásra a szociális intézmény tárgyalójában került sor, melyen részt vettek: *Petró Ferenc* polgármester, *Rutainé Fodor Edit* alpolgármester, *Fackelmann István*, a Szociális, Oktatási és Kulturális Bizottság elnöke, *Csótiné Ördög Edit* intézményvezető, *Kása Gabriella* tagintézmény-vezető, *Pöcze Levente*, a Polgárőr Egyesület elnöke, valamint a helyi polgárőrök és a Tanyagondnoki Szolgálat munkatársai.

A jelenlévők mindannyian köszöntötték a megjelent idős embereket és arról beszéltek, hogy a külterületen élő idős, magányos emberek testi és egészségi biztonsága mennyire fontos a település számára, és hogy ennek biztosításához nagyban hozzájárulnak ezek a készülékek is.

Elhangzott az is, hogy a készülékek üzemeltetési költségeit az önkormányzat átvállalja.

A telefonok kiosztása után a tanyagondnokok segítettek az idősöknek a telefonszámok beprogramozásában és elmagyarázták az egyszerű, de fontos tudnivalókat a készülék használatáról.

Köszönjük az érintett idős emberek nevében is a biztonságot nyújtó telefonokat az Ásotthalom Községi Polgárőr Egyesületnek. Egyben kívánjuk, hogy minél ritkábban kerüljön sor segélyhívásra, de amikor kell, akkor használják bátran az egészségük, biztonságuk érdekében.

A telefonos segélyhívók rendszerét örömmel üdvözölte és nagy sikerként értékelte Nógrádi Zoltán, a térség országgyűlési képviselője is, aki szintén hosszú ideje dolgozik azon, hogy a tanyákon élő emberek minél szorosabban kapcsolódhassanak a településekhez.

A Homokháti Szociális Központ Ásotthalmi Tagintézményének dolgozó és az ásotthalmi Tanyagondnoki Szolgálatok munkatársai nevében:

Hebők Antal
tanyagondnok

14. alkalommal rotyogtak a finomságok a bográcsokban

Jól szórakoztak a ruzsaiak a Falunapon

Ragyogó napsütés, önfeledt nevetés, jókedvű csapatok – május 19-én 14. alkalommal rendeztük meg községünkben a Falunapot és főzőversenyt.

Bogrács körül tüsténkedő, halat pucoló és passzírozó felnőttekkel, vidáman játszó gyerekekkel találkozhatott az, aki már kora délelőtt kilátogatott a ruzsai falunapra. A Ruzsa községért

kitüntető díjat idén *Ollmann-né Lovászi Ágnes*, a helyi általános iskola igazgatója kapta (méltatása keretes írásunkban olvasható).

folytatás a 4. oldalon

Nádból készül a brikett

Nem volt hiú ábránd a tézstaüzem Üllésen

Hónapokkal ezelőtt sötét, kopottas szobák – ma hófehér tisztaság és sürgő-forgó emberek. Üllésen, az egykori idősök otthona helyén most tézstaüzem működik. Egyelőre próbaüzemet tartanak.

Türi Csaba, munkairányító magyarázza, hogy még ki kell kísérletezni, mennyi tojással, liszttel készítsék a tézstát, milyen mennyiséget, mennyi idő alatt tud elkészíteni a kis csapat. Azt már *Nagy Attila*

Gyula polgármester mondja, hogy hamarosan a működést engedélyező hatósági szakemberek jönnek ellenőrizni, s csak ezután indulhat az igazi termelés.

folytatás a 2. oldalon

Nem volt hiú ábránd a tésztaüzem Üllésen

folytatás az első oldalról

Az öt fehér ruhát, kötényt és főközt viselő közfoglalkoztatott közül Túri Csaba az egyedüli férfi, ő viseli a kalapot is, hiszen ő tud legtöbbet a tésztaról. Szakmája szerint pék volna, bár már régen dolgozott végzettségének megfelelő beosztásban. Jó idő óta munkanélküliként éldegélt, nehéz volt beosztani a pénzt a három gyerek mellett. A Start programnak

köszönhetően most van munkája és ha minden jól megy, akkor gyermekei közül az a kettő, akik Üllésen járnak iskolába, még meg is kóstolhatják azt a tésztát, amit itt, az üzemben gyúrt. Dupla siker. A település első embere is bízik abban, hogy megy majd minden, mint a karikacsapás: egyelőre a helyi közéletetetés számára gyártanak a tésztát, azután ha körvonalazódik a minőség, a piac, ha

lesz rá igény, akkor bővítenének és eladásra is „gyúrnának”. A Start program keretében december végéig működhet az üzem, addigra be kell bizonyítani, hogy jól startoltak.

Nádból brikett – ez a program is a Start része. A nádat eddig is összegyűjtötték, de nem hasznosították. Most egy brikettáló gép segítségével összetömörítik a nádat és fahasáb

alakú, tömörített nád készül belőle. Ez fűtésre alkalmas anyag, bár nem olyan hatásfokú, mint a fa. Mindezek ellenére, ha megfelelő mennyiségűt gyártanak belőle, elraktározás és télvíz idején, amikor sorban állnak a kedvezményes, ingyenes tüzfáért – juthat ebből mindenkinek. A Start program a brikettálásnál 15 fő foglalkoztatását teszi lehetővé.

SZR

Kincs, ami van...

...mégpedig Zöld. „Zöld Kincs” áruvédjeggyel forgalmazhatnák termékeiket a határon innen és túl zöldséget és gyümölcsöt termeszto gazdálkodók. Két ország, egy cél, közös siker – ez a mottója annak a határon átnyúló pályázatnak, amelyben négy település – Zombolya (Románia), Kistelek, Maroslele és Mórahalom – vett részt. Közös védjeggyel, közös termékpiacon kell létrehozni. Ennek első lépéseként valósultak meg egymástól eltérő, de a későbbiekben öss-

szekapcsolódó beruházások.

Maroslelén tökmagolaj-sajtoló üzemot építettek, mely egyelőre csak néhány embernek ad munkát közvetlenül, de a tök termesztésével máris jóval több munkanélkülit tudnak foglalkoztatni. *Martonosi György* polgármester szerint van kereslet a piacon a tökmagolaj iránt, nem is keveset fizetnek érte. Maroslelén külön szakembert vettek fel arra, hogy felderítse a piacot, így hosszabb távon is biztató az üzem működése.

A romániai Zsombolyán meglepő technológiai transzfer központot hoztak létre. *Kaba Gábor* polgármester szerint a zöldség-gyümölcs újszerű kultúra a környéken, eddig javarészt gabonával foglalkoztak arra felé a termelők, de ideje meghonosítani egy kisebb területen nagyobb értéket képviselő kultúrát is. Egyelőre a településen levő kórházukat látják el a terményekkel. Kisteleken a volt iskola épületében oktatóközpontot

alakítottak ki, mezőgazdasági képzéseket szerveznek majd hazai és határon túli gazdák számára. Mórahalomra a Haréna Közhasznú Kft. épített mintagazdaságot.

A 2009-ben induló projekt sikeresen zárult – vélekedett *Kormányos Sándor*, a Csongrád Megyei Agrár Nonprofit Közhasznú Kft. projektasszisztense, s most már a résztvevőkön áll, hogy milyen fényes nyelvet ragyog majd a Zöld Kincs.

SZR

Fokozottabb rendőri jelenlét a nagyállomáson

A lakossági igényekre válaszolva

Közzet megbízotti (kmb) iroda nyílt a szegedi nagyállomáson, így az Indóház téren immár állandó lesz a rendőri jelenlét, ami a közlekedők és a környéken élők biztonságérzetét egyaránt javítja.

A helyiség kulcsát *Fehér Péter*, a MÁV Pályavasúti Területi Központ vezetője adta át *Zélyi László* rendőr ezredesnek. A Szegedi Rendőrkapitányság vezetője elmondta, ez a hetedik kmb-iroda, amit az elmúlt másfél év alatt nyitottak. A lakossági visszajelzésekkel egy-

értelműen látszik, hogy igénylik a rendőri jelenlétet az emberek. Azért döntöttek úgy, hogy a vasútállomás környékén nyitnak irodát, mert a jelentős az utasforgalom, illetve a személyi pályaudvar műemlék épületének védelme is indokolja a fokozottabb rendőri jelenlétet.

Fehér Péter közölte, a rendőrség és a MÁV országos megállapodást kötött, ennek részeként nyílt meg itt is a közzet megbízotti iroda, ami szorosabban fűzi a kapcsolatot a vasúttársaság és a rendőrség között. A MÁV Pályavasúti Területi Központ vezetője hozzátette, reméli az esetleges bűncselekményeket is visszaszorítja a rendőri jelenlét.

A más településről érkező, helyismerettel nem rendelkező utasoknak

nagy könnyebbé teszi a kmb-iroda megnyitása, hiszen esetleges panaszukat helyben megtehetik.

Zélyi a szegedma.hu portálnak elmondta, a közzet megbízotti szolgálat vegyes szolgálat, az ezt ellátó kollégák rendészeti és bünyügyi területen egyaránt rendelkeznek tudással és tapasztalattal. Meghatározott időszakokként fogadóórát is tartanak, amit a rendőrség honlapján is meghirdetnek.

Varga Anna

Az összefogás kitünő hangszert termelt Pusztamérgesen

Új orgonát vásárolhatott a község

Adventben hirdetett gyűjtést egy használt digitális orgona vásárlásához a pusztamérgesi egyházközség. A falu műemlék templomának első terve épp tavaly 100. éve került megrajzolásra és idén 75 éve, hogy elkezdték azt felépíteni. Most új orgonát kapott a templom.

„Rodgers Insignia 538. Ez az a modell, amely a gyűjtés kezdetekor még csak álmodunkban sem merült fel. Használt hangszereket gondolkodtunk, mert remélni sem mertünk ekkora összefogást, amelyet tapasztaltunk az elmúlt hónapokban” – tudtuk meg *Kuris*

István Lászlótól, a plébánia munkatársától.

A templom kántora azt is elmondta, a gyűjtés meghirdetése után néhány héten nagyon csendben gyarapodott az adomány, ám év elején egy nagyon komoly összegű felajánlás érkezett egy he-

lyi lakostól, majd a hívek mellett *Magyar Anna*, a megyei közgyűlés elnöke, *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő és Mórahalom város önkormányzata, *Dr. Papp Sándor*, Pusztamérges község polgármestere és a település képviselő-testülete is támogatásáról biztosította

Dr. Dobó István vezeti tovább a települést

Letette az esküt Öttömös új polgármestere

Május 17-én tette le a képviselő-testületi ülésen ünnepélyes keretek között hivatali esküjét dr. Dobó István, Öttömös község új polgármestere.

Május 6-án került sor Öttömös községben az időközi polgármester-választásra, amely azért volt szükséges, mert februárban a mindenki által mélyen tisztelt *Bata Ferenc* polgármester hosszú betegség után elhunyt.

A polgármesteri tisztségért 4 független jelölt indult, akik az alábbi szavazatszámot érték el: *dr. Dobó István* 135, *Veres János György* 113, *Bata Ferenc Krisztián* 77, *Tanács István* 12 szavazatot kapott. A település 001. számú szavazókörében a 429 fő választójogosult közül megjelent 282 fő, azaz a választók 65,73%-a, a 002. számú szavazókörben a 147 szavazni jogosultból 57 fő, azaz 37,88% adta le érvényes szavazatát jelöltjére, a részvételi arány tehát mindösszesen 58,85%-

s volt, amely nagyon jó eredmény országos viszonylatban is.

Öttömös új vezetője, a jogász végzettségű dr. Dobó István jelentős szakmai tapasztalattal bír, és saját szavai szerint elszántan néz a kihívásokkal teli rögös út elé. Új tervekkel, ötletekkel szeretné szülőfaluját fejleszteni, amelyeket elsősorban pályázati forrásokból igyekszik megvalósítani, figyelembe véve az ott élő emberek, vállalkozók, intézmények igényeit, szükségleteit is.

Új utakat, lehetőségeket szeretne keresni, ezért szükségesnek tartja a helyi erőforrások fölmérését, szem előtt tartva az öttömösi jellegzetességeket, hagyományokat, termékeket, ízek ápolását is. „Nagy kihívások előtt áll az önkormányzat, főként

a kezdeményezést. A két testület egyaránt 100-100 ezer forinttal támogatta a pusztamérgesieket.

A Rodgers név Európában kevésbé ismert, ugyanakkor az Egyesült Államokban és világ más részein az egyik legelismertebb orgonagyártó- és építő vállalatként tartják számon. A hangszert 2 manuális, pedállal ellátott digitális orgona. „Mégis olyan csodában van része a templomba térőknek egy-egy liturgikus esemény, vagy ezentúl e komoly hangszerelemmel már könnyebben szervezett koncerten, melyen a hangszerek királynője 3D hangzásban 63 választható sípfajtát szólaltat meg francia romantikus, német barokk, angol vagy amerikai stílusban, akár 24 zenekari hangszínt utánozva” – mutatta be a hangszert *Kuris István László*.

Az orgonát május 26-án *Gyulay Endre* püspöki szentmisze keretében áldotta meg. A szentmise végén *Cibian Miklós* plébános mondott köszönetet minden jószándékú adakozónak. A szertartáson a kiskunhalasi Szent József Katolikus Általános Iskola pedagógus kórusa énekelt, az orgonát *Babenyecz László* orgonista szólaltatta meg először.

14. alkalommal rotyogtak a finomságok a bográcsokban

Jól szórakoztak a ruzsaiak a Falunapon

folytás az első oldalról

10 órakor ünnepi műsor és polgármesteri köszöntő nyitották meg a programot és vette kezdetét az egész napos rendezvény. Az aszfalt pályát birtokba vették a szebbnél szebb motorok, a retrótól kezdve egészen a legújabb modellekig. Dél körül már kezdett megfűteni a sátor is, halászlévek, pörköltök, ínycsiklandó sülték mintái érkeztek sorban a bíráló bizottság asztalára. A zsűri tagjai: *Horváth Zoltán*, a Kontraszt Web és Videó Stúdió tulajdonosa és *Kispéter Erika*, a Hétszínvirág Óvoda szakácsa, elnöke: *Barta László* az algyői Halászcserda tulajdonosa voltak. Összesen 46 csapat nevezett a versenyre. Ebből 27 csapat halászlé, 12 pörkölt, valamint 8 egyéb kategóriában indult.

A főzőverseny eredményei kategóriánként:

Egyéb kategória:

1. helyezett: Piszkos 12 – *Deákné Tamás Mariann* és csapata, 2. helyezett: G4S – *T. Horváth Lajos* és csapata, 3. helyezett: Puffin team – *Csorba Zoltán* és csapata

Pörkölt kategória:

1. helyezett: Gazdakör – a Ruzsai Gazdakör csapata, 2. helyezett:

Kürtös – *Frányó Péter* és csapata, 3. helyezett: Fehér Farkasok – *Farkas Andrea* és csapata

Halászlé kategória:

1. helyezett: Postagalambok – a helyi postások csapata, 2. helyezett: Szeki és csapata – *Szekeres János* és csapata, 3. helyezett: Bárka csapata – *Farkas Ferenc* és csapata

A délutáni kulturális műsor idén is nagyon sokszínűre sikeredett. Külön programok szórakoztatták a legkisebbeket és a legnagyobbakat. A gyerekek találkozhattak Mikki egérrel, aki egyenesen Disneyland-ből érkezett hozzájuk, láthattak bohócshow-t, hajtogathattak lufit, valamint zenélhettek a színpadon *Tengeri Attilával*. A felnőttek kiállításokat tekinthettek meg az iskola épületében, tapsolhattak néptánc-együtteseknek, nevelhettek az óvodás gyerekek szüleinek műsorán, késő este pedig *Tóth Gabi* koncertjén bulizhattak. A reggelig tartó disco már csak hab volt a tortán...

Idén már 3. alkalommal szerveztek a Ruzsai Gazdakör tagjai borversenyt. A versenyre 8 termelő 12 fajta bora érkezett be. Ennek eredményét szintén a falunap kere-

tein belül hirdették ki. A 12 borból egyet oklevéllel, négyet ezüst serleggel, hetet pedig arany serleggel és minősítéssel díjazott a három fős zsűri.

A borverseny eredményei:

Arany minősítés kapott:

Timár Géza félszáraz chardonnay, félszáraz olaszrizling és félszáraz zweigelt bora, *Módra István* félszáraz rajnai rizling és félszáraz kékfrankos bora, *Csöti János* félszáraz

kövidinka bora, *iff. Szűcs Sándor* száraz olaszrizling zöld veltelini bora.

Ezüst minősítést kapott:

Timár Géza száraz néró bora, *Nagy István* félszáraz kékfrankos medina bora, *Vass János* zala gyöngye bora, *Matuszka Antal* félszáraz kövidinka bora.

Sánta Gizella polgármester

testnevelő tanári diplomát, közoktatási vezető szakképzettséget szerzett.

A vezetése alatt álló intézményben tanuló diákok számtalan sikert értek el mind a tanulmányi, mind a sportversenyeken – nemcsak területi, hanem regionális és országos szinten is.

Igazgatóként közreműködött az intézmény tevékenységi körének bővítésében, melynek eredményeként az 1994 szeptemberétől Weöres Sándor nevét viselő intézményben művészetoktatás is folyik. Hagyományt teremtett a Szülők Bálja megrendezésével, melyre idén immár 19. alkalommal került sor.

Közreműködött a testvér-települési kapcsolatok erősítésében. A romániai Magyardéce falu részére iskolai könyvtári pályázaton nyert könyvadomány eljuttatásában is részt vett az 1990-es évek végén.

A Weöres Sándor-hét megrendezésére 1999 óta kerül sor, melynek keretében a térség általános iskolái tanulmányi, művészeti és sport területen mérik össze erejüket.

Az iskolában stabil tantestület jött létre. 2001. január 1-jétől bevezették és folyamatosan működtetik az intézményben az ISO 9001:2000 minőségirányítási rendszert. Számos szakmai pályázat mellett több jelentősebb pályázati támogatásban részesült projektek megvalósítása fűződik tevékenységéhez: számítástechnikai fejlesztés, épületkorszerűsítés, kompetencia-alapú oktatás bevezetése, interaktív táblák beszerzése.

Jelentős munkát fektetett a 2007. szeptember 1-jétől 2011. augusztus 31-ig Pusztamérges településsel közösen fenntartott Közoktatási Intézményi Társulás működtetésére.

Mindezek mellett a kezdetektől aktív segítőtje a falunapok lebonyolításának és immár 3. önkormányzati ciklusban választották meg települési képviselőnek.

A település érdekében a közoktatás területén magas színvonalon kifejtett közel három évtizedes tevékenysége elismeréseként 2012-ben *Ollmann-né Lovászi Ágnes* iskolaigazgató részére adományozta a helyi képviselő-testület a Ruzsa Községért Díjat. A kitüntető cím indoklásában így méltatták a díjazottat:

Matematika-testnevelés szakos tanárként első munkahelye a Ruzsai Általános Iskola lett, ahol 1984-től dolgozik. Az iskola igazgatóhelyettese volt 1988-tól, majd 1993 augusztusától bízta meg a képviselő-testület az igazgatói feladatok ellátásával, melyet jelenleg is ellát.

Folyamatosan képezte magát olyan szakterületeken, melyeken szerzett ismereteit a pedagógusi és vezetői munkája során az intézmény javára hasznosította. Informatikai alapképzettségét informatika szakos tanári képzésén,

Napelemek az iskola tetején

Millió megtakarítás

Leáll – vagy legalábbis lassul – a villanyóra a bordányi iskolában. Hatvan napelem került a sportcsarnok tetejére, ezzel az iskola, a csarnok és a sportpálya áramszükségletét fedezni tudják. Így évente akár majd' egymillió forintot is megspórolhat az önkormányzat.

A napelemek működését interneten is követhetik a fiatalok, „online közvetítés” folyik a megtermelt energia mennyiségéről, ahol az is látható, hogy mennyivel csökken a szén-dioxid kibocsátása. A fiatalos településen nem csupán takarékoskodni szeretnének, hanem tudatosítani kívánják azt is, mennyire környezetbarát megoldások léteznek az energiatermelésben, amelyek nemcsak a levegőt, de a pénztárcát is kímélik. Így egyszerre nemcsak takarékos megoldás a napelemek használata, hanem jelentős helyet kap a környezeti nevelésben is a településen.

60 db 240 Wp egység teljesítményű napelem, összesen 14.400 Wp összteljesítményű napelem rendszer került felszerelésre. A napelemek elhelyezéséhez szükséges volt tartószerkezeteket is felrögzíteni, hiszen

így fekszenek megfelelő szögben az elemek a tetőn, így nyelik el optimálisan a napsugarakat. A munkálatok során kábeleztek, mérőórát szereltek fel és rácsatlakoztak a Dámász hálózatra is.

Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program nyertesei projektjeikben összesen 8,3 MW teljesítményű napelemet építenek be országosan, ezzel közel 10 GWh elektromos energiát termelnek és 9.000 tonna szén-dioxid megtakarítást érnek el évente Magyarországon. Ennek köszönhetően minimum kilencszeresére növekszik a hazai napenergia-hasznosítás egy év leforgása alatt. A beruházás 18.289.433 forint európai uniós támogatással valósulhat meg, az önrész a számítások szerint két év alatt megtérül.

SZR

**HOMOKHÁT TV
A TÉRSÉG
SZOLGÁLATÁBAN**

Elérhetőségeink:

Tel.: (62) 281 219

Honlap: www.homokhattv.info

Email: homokhattv@morahalom.hu

LEADER híradó

190 millió sorsáról döntött a helyi közösség

2011 végén második alkalommal lehetett az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a helyi akciócsoportok közreműködésével kiosztott forrásokra pályázni. A Homokhát Vidékfejlesztési Egyesület tervezési területén – amely a kistéleki és a mórhalmi kistérséget foglalja magában – összesen 200 millió forint volt a kiosztható keret.

A pályázók közösségi vagy vállalkozási alapú fejlesztés jogcímeiken belül hatféle meghirdetett felhívásra (úgynevezett célterületre) nyújthatták be a projektterveiket. A közösségi célú fejlesztések között lehetőség volt a fiatalok életminőségét javító beruházásokra, valamint a helyi lakosság valamennyi rétegének szóló, az egészség megőrzését célzó fejlesztésekre támogatást kérni. A vállalkozási alapú jogcímekek keretében meghirdetett támogatások a helyi termék-feldolgozási, értékesítési tevékenységekre fókuszáltak, ezekhez kívántak a kiosztható források segítségét nyújtani.

Összesen 14 pályázat érkezett az egyesületünkhöz, csaknem 250 millió támogatási igénnyel. A pályázatok közül 10 felelt meg a pályázati feltételeknek, közülük valamennyi megkapta az egyesület döntéshozó testületének jóváhagyását. A kiosztott támogatások meghaladják a 190 millió forintot.

Kiosztott támogatások célterületenként	
Célterület megnevezése	Lekötésre került összeg (Ft)
Vállalkozás alapú fejlesztés – Egészségmegőrzést, betegségmegelőzést, gyógyítást, sportot, rehabilitációs foglalkoztatást szem előtt tartó fejlesztések támogatása	32.132.718
Vállalkozás alapú fejlesztés – Élelmiszeripari feldolgozás elősegítése eszközbeszerzéssel	39.999.996
Közösségi célú fejlesztés – Fiatalok életminőségét javító beruházások támogatása	106.461.597
Vállalkozás alapú fejlesztés – Helyi termékek népszerűsítését, értékesítését segítő beruházások támogatása	1.069.431
Vállalkozás alapú fejlesztés – Tájjellegű vagy a helyi adottságokhoz jól illeszkedő mezőgazdasági alapanyagokat élelmiszer és/vagy nem élelmiszer céllal és nem tömegtermékké feldolgozó kisüzemek kialakítása, fejlesztése	11.965.145
Összesen	191.628.887

Homokhát Vidékfejlesztési Egyesület

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Új sportpálya Klebelsbergtelepen

Tömegsportra hangolva

Új sportpálya épül a Klebelsbergtelepi alapítványi iskola udvara melletti területen. A salakos borítású, vízelvezető rendszerű új sportterület műszaki átadásán elhangzott, hogy a komplexum fejleszthető lesz, s a későbbiekben akár műfüves felületet is kaphat majd a grund.

A sport decentrum-keretből 2,9 millió, a költségvetésből pedig 4 millió forintot sikerült elkülöní-

tenie a közgyűlésnek a Klebelsberg-telepi sportfejlesztésre. *Hívős László*, a körzet Fidesz-KDNP-s

önkormányzati képviselője a szegedma.hu portálnak elmondta, hogy május utolsó napjaiban a

műszaki átadás kezdődött el, és a területen még kertészeti munkákat is végeznek majd, mivel zöldövezet fogja szegélyezni a sportpályát. Az ünnepélyes átadó augusztus 18-19. között rendezett 15. Hattyas Kupa alkalmával lesz.

A képviselő kiemelte, hogy a 17 millió forintos sport decentrum-keretet azért hozták létre, hogy minden városrészen ki tudjanak alakítani jó minőségű, tömegsport céljait szolgáló sportpályákat.

A kivitelező Alapközmű Kft. képviselőjében Szabó János ügyvezető beszélt a műszaki részletekről. Mint mondta, a terület eredetileg egy kitaposott, füves grund volt, amit 30-40 centivel megemeltek, alácsöveztek és a salakréteg alatt olyan borításokat használtak, melyre a fedőréteg elhordásával később akár műfüves talaj is rúházható. A munkálatokban sokat segített a Klebelsberg-telepi Polgári Kör Egyesület is.

Környezettudatos futófesztivál

Játszóház is várta a dorozsmaiakat

Az egészséges életmód és a környezettudatosság jegyében zajlott a 2. dorozsmai futófesztivál, mely után a környékbelieket Jerney János Általános Iskola udvarán játékokkal és interaktív, környezettudatosságra nevelő játékokkal várták.

A tavalyi futófesztivál sikerén felbuzdulva invitálták a városrészlakóit ez évben is mozgásra. A zenés bemelegítő után Mihálffy Béla indította el az iskolásokat és felnőtteket, majd maga is beállt a futók sorába. „A közösségépítés a rendezvény fő célja, s határtalanul boldog vagyok, hogy ilyen sokan elfogadták a meghívásunkat, hiszen 1200 nevezés érkezett. Így van értelme a munkának, és köszönet illet mindenkit, aki a futónap megszervezéséhez hozzájárult” – fogalmazott a körzet Fidesz-KDNP-s önkormányzati képviselője. A hosszabb távot Asztalos Sándor teljesítette leggyorsabban.

Kosik Dénes, a másik dorozsmai városatyja a szegedma.hu portálnak elmondta, öröm számára, hogy sikerült a helyi óvodásokat és iskolásokat

is bevonniuk a programba. „Támogatónk jóvoltából minden résztvevőnek az oklevél mellé apró ajándékkal is tudunk kedveskedni” – tette hozzá.

A futóversenyt követően az iskola udvarán játékokkal és bemutatókkal várták a helyieket. A programokat szervező Gergely Orsolyától megtudtuk, az Új Széchenyi-terv pályázata révén megvalósult játszóház minden állomása a környezettudatosságra nevelést célozta meg. „Szeretnék, ha a gyerekek megismernék a hulladékgazdálkodást, a környezettudatos közlekedést, illetve az energiatakarékosság alapjait. Virágot hajtogathattak hulladékból, készíthettek kisautót, illetve gombfocibajnokságot is rendeztünk” – sorolta a programokat. *Varga Anna*

Kora ősszel elindulhat a szennyvíz-beruházás Sándorfalván és Szatymazon

Naprakész lakossági tájékoztatással

A Sándorfalvát és Szatymazt érintő szennyvíz-beruházás elmúlt fél évének történéseit és a projekt jelenlegi állását Kakas Béla, a Sándorfalva-Szatymaz Szennyvíz, Csatorna Beruházó Társulás elnöke foglalta össze lapunknak.

„Városunk történetének legnagyobb – közel 4,9 milliárd forintnyi – beruházását megelőző hat éves előkészítő háttér munka végéhez közeledünk. A kivitelezői feladatokra kiírt közbeszerzési eljárás esetében még az ajánlat-tételi időszakában vagyunk, de a műszaki ellenőrzést végző mérnökcsoport kiválasztásánál már a bírálati szakaszban járunk. Amint ezek lezárulnak, következhetnek a szerződés kötések és indulhat a beruházás Sándorfalván és Szatymazon egyaránt.”

Azt is hozzátette, a lakosság naprakész tájékoztatása érdekében információs központot hoz-

tak létre, melynek munkatársai a szennyvíz-beruházás aktuális helyzetéről adnak információt az érdeklődőknek. „Ennek a kivitelezési időszakban értékelődik majd fel az szerepe, amikor az utcalezárások, hulladékszállítás vagy a közlekedés kérdéseiről tájékoztatják majd a hozzájuk forduló lakosokat” – mondta el Kakas Béla.

Ha a jelenleg zajló közbeszerzési eljárások rendben lezárulnak, akár kora ősszel elindulhatnak a munkálatok, melyek várhatóan 2013 végéig fejeződnek be.

25 éve lelkipásztor Zákányszéken Cseh Zoltán atya

Zákányszék község „történelmekönyvét” lapozgatva az 1980-as évekről azt olvashatjuk, hogy megszűntek a külterületi iskolák és új, kétszintes, 8 tantermes általános iskolában tanulhatnak a gyerekek, új óvodai konyhát helyeztek üzembe. Az idősek számára napköziotthon alakított ki a községi tanács. A település bekapcsolódott az automata távhívási telefonrendszerbe. Jelentősen növekedett a portalanított utak száma. Folyamatosan kiépült a

vezeték gázhálózat, ütemesen haladtak a gázbekötések. A falu templomába és a plébániára is bevezették a gázt, újrafestették mind a két építményt. Ebben az időszakban néhány hónapig Lengyel Antal segédlelkész vezette a plébániát, mert a plébánost – Dr. Lénárd Györgyöt – Szeged-Alsóvárosra helyezték. 1987. február 1-jétől érkezett új plébános.

Immár 25 éve múlt, hogy Cseh Zoltán plébános a zákányszéki hívek szolgálatába állt. „Megerősítettem a Homokhátságon élő embereket, nyitottam, befogadóam, melegszívűem” – vallja. Az évforduló alkalom a visszatekintésre is: hogyan indult az az út, amely a papi hivatásra, a zákányszéki Szentháromság plébániára vezette a makói, mélyen vallásos, öngyermekes család középső gyermekét. „Nem külső körülmények, hanem saját belső indíttatásom alapján lettem lelkész, családom vallásos beállítottsága, neveltetésem játszott ebben szerepet” – mondta el egy beszélgetés alkalmával a plébános.

Makón járt általános iskolába, az

első éveket katolikus iskolába, ahol 1945-ig apácák tanítottak. A továbbtanulásban édesapja irányította, ösztönzésére Szegeden az akkor Erőmű-gépészeti és Villamos-gépgyártó Technikumot (később Déri Miksa Gépipari Technikum) végezte el, és technikus oklevelet kapott. Az iskola Budapesten az Acélárugyárba helyezte dolgozni, ott egy esztendő telt. Eközben határozta el, jelentkezik a Hittudományi Főiskolára, amit 1958–63 között Szegeden végzett el, és itt szentelték pappá 24 évesen, 1963. június 16-án. Elhagyta hát a szülői házat, és bár tudta, hogy az előtte álló út göröngyös, meredek és fáradtságos lesz, azért ezt választotta, hogy „élő tüzként, illatozó tömjénfűsként” szolgálja Teremtőjét.

Cseh Zoltán segédlelkézi szolgálatát Kunágótán kezdte meg, majd Ásotthalmon, Kisteleken, Mezökövácsházán, Békéscsabán, és Domaszéken szolgált. Az így eltöltött évek az egyházmegye megismerését, a tapasztalatszerzést segítették elő. Önálló működése plébánosként 1976-ban Öttömösön indult. 10 éves szolgálat után helyezték Zá-

kányszékre. 1996-tól Bördányban is ellátja – oldallagosan – a lelkipásztori feladatokat.

Az elmúlt negyedszázad alatt jelentősen megváltozott a templom és környéke az egyházközség képviselő-testülete, a községi önkormányzat és a hívek összefogásának eredményeként.

Cseh Zoltán 2004-ben a község díszpolgárá lett: „...a településen végzett közösségformáló munkájáért, a község Önkormányzata és Egyházközsége közötti jó kapcsolat ápolásáért, valamint Zákányszék lakossága hitéletének jobbításáért végzett munkája elismeréseként” adományozta a testület a címet.

A papi élethez különleges és kiváló jószág szükséges. Szüntelenül szeretni kell másokat, önzetlenséget sugározni és követni az örök eszményképet, Krisztust. Így élte és éli Cseh Zoltán szép és magasztos életét, járja rendületlenül a hit, a jószág és a szeretet útját.

A 25 éves zákányszéki szolgálatról szóló a május 20-án tartott hálaadó szentmise, megköszönve Istennek a hivatás és a kitartható kegyelmét.

Tanács Klára

Csongrád megyei tanyai termékek feltárása és piacra jutásának elősegítése

A 81/2011. (VIII.11.) VM rendelettel meghirdetett Tanyafejlesztési Programban a szegedi székhelyű Csongrád Megyei Agrár Nonprofit Közhasznú Kft. pályázata keretében önkormányzatok, kistérségi társulások, Móra-Tourist Nonprofit Kft., civil szervezetek, önkéntesek és a Bács Ágárház Nonprofit Kft. közreműködésével 500 tanyát térképezt fel a Duna-Tisza-közi Homokhátság Csongrád megyei tanyavilágában. Célunk az volt, hogy előmozdítsuk a tanyák életképességének megújítását.

A kérdőíves felméréssel kerestük azokat a mezőgazdasági áruteremelő, falusi turizmussal, élelmiszer-feldolgozással foglalkozó, külterületen élő gazdálkodókat, akik az élelmiszer-gazdasági tevékenységükből akarnak megélni, alkalmasak és képesek arra, hogy portékájukat megfelelő minőségben állítsák elő, keresik az új értékesítési csatornákat, szeretnének fejlődni.

A feltárás eredményeként pontosabban meg tudjuk határozni a fejlesztési szükségleteket, milyen árualap adható el, milyen integrációra, beruházásokra, információkra lenne szükség az előrelépéshez.

A program keretében díjtalan képzési lehetőséget nyújtunk a tanyagazdáknak 4 oktatási helyszínen, június elején, Kisteleken, Mórahalmon (ETIK, Fesztivál köz 1.), Szegeden és Csongrádon arra, hogy elsajátíthassák az áruteremelés szempontjából hasznos ismereteket.

Az alábbi témákat érintjük részletesen:

- a kistermelői élelmiszer-előállítás és -forgalmazás szabályai (Ki, mit, hogyan értékesíthet?)
- élelmiszerbiztonság, élelmiszer-higiéniai előírások betartása
- védjeggyel kapcsolatos ismeretek, különös tekintettel a Homokháti portéka védjeggyel való kapcsolódás lehetőségeire (A termék értékesítése, szeretnének fejleszteni, hogy jó és állandó minőségű

terméket tudnak előállítani.)

A projekt egy promóciós rendezvényvel zárul június végén Szegeden, ahol üzletkötési lehetőség nyílik a programban részt venni kívánók számára. A tanyagazdák találkozhatnak az élelmiszer-kiskereskedők, vendéglátósok és közkönyhák képviselőivel, megismerhetik a keresleti oldal igényeit, ez utóbbiak pedig a tanyagazdák kínálatát.

A kísérő rendezvényen a tanyagazdák bemutatathatják áruikat a felvásárlóknak, felhasználóknak, termék-kóstoltatásra is lehetőség nyílik. Várjuk a tanyagazdákat, kereskedőket, közkönyhák oktatóinkra és záró rendezvényünkre. Használják ki a projekt adta bemutatkozási lehetőséget!

Akik most értesülnek a programról, jelentkezhetnek az alábbi elérhetőségeken:

Kormányos Sándor projektmenedzser (30) 4544 296, (62) 551 003,

e-mail: skormanyos@gazdaportal.hu vagy *Pancaza-Kovács Eszter* (70) 3747 231, e-mail: kenyervaro@morahalom.hu

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani azon segítőknek – így önkormányzatoknak, kistérségi társulásoknak, civil szervezeteknek, önkénteseknek és minden válaszadónknak –, akik telefonon, írásban, szóban a kérdőíves felmérésben segítségünkre voltak.

Köszönjük Ásotthalmon, Bördány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Szatymaz, Üllés, Zákányszék, Zsombó, Baks, Balástya, Csengele, Kistelek, Pusztaszter, Ópusztaszer Csongrád, Felgyő, Tömörkény tanyagazdáink és az adatszolgáltatásban segítő munkatársaink áldozatos munkáját és türelmét.

Pancaza-Kovács Eszter ügyvezető

Móra-Tourist Nonprofit Kft.

DÁTUM

PROGRAMTERV

2012. június 29. (péntek)

Fesztivál nyitány	Mórahalmi Építészeti Napok - Belgrádi Építészeti Triennálé
17.30 óra	Fesztiválhivogató felvonulás
18 óra	XI. Megyejári Fesztivál nemzetközi csoportjainak előadása
19.30 óra	Trebiszati Városi Fúvószenekar (Bosznia-Hercegovina) és lengyelországi fúvószenekar
20.30 óra	Legyen a vendégünk! Óriás bográcsban főz a Colosseum Hotel séfje
22 óra	Keresztes Ildikó koncertje Cozombolis élő koncert Rádió 88 Open Party

2012. június 30. (szombat)

Aratóünnep	Ünnepi mise és kévészentelés a mórahalmi Szent László templomban
17 óra	"A mező kincsei" szabadtéri alkotóház gyermekeknek
17 óra	Mórahalmi Parasztkórus
18 óra	Népek Tánca Táncsoport
20 óra	Balázs Fecő koncert
21 óra	Arató bál a Dzsúz Zenekarral
10 óra	Fúvószenekari találkozó
16 óra	Ünnepi szentmise a Szent László templomban
16.30 óra	Fúvószenekarok és mazzorettesek felvonulása
20 óra	Fúvószenekari találkozó és mazzorett bemutató
21.30 óra	Borkóstoló a Homokhátság gyöngyszemeiből
	Zséda élő koncert
	Nyári Slágerek Party

2012. július 5. (csütörtök)

17 óra HÁM Művésztelep alkotóinak kiállítás-megnyitója

2012. július 5-7.

Szerb-magyar Hagyományörző Kulturális filmek fesztiválja

2012. július 6. (péntek)

Szerb-magyar Hagyományörző Kulturális és Média Fesztivál

III. Dél-alföldi Rétesfesztivál és Lakodalmas zenekarok fesztiválja

10 óra

Megnyílik a Rétes utca! - Réteskóstoló és vásár

10 óra

Réteskészítők minősítő versenye

17 óra

Lakodalmas zenekarok fesztiválja

Jubiláns házasok köszöntése

Ruhabemutató

Legyen a vendégünk! Ágyas pálinka és saslik kóstoló!

20.30 óra

Szimpla Trió - utcabál hajnalig

2012. július 7. (szombat)

III. Dél-alföldi Rétesfesztivál és Néptáncfesztivál

10 óra

III. Dél-alföldi Réteskészítő verseny

11 óra

Törökországi táncsoport fellépése

16.30 óra

Néptáncsoportok felvonulása

17 óra

Néptáncfesztivál

17 óra

Népi játszóház és kézműves foglalkozás gyermekeknek

20.30 óra

Vastag Tamás koncert

21 óra

Toth Gabi koncert

21.30 óra

Retro Buli

2012. július 8. (vasárnap)

III. Dél-alföldi Rétesfesztivál

13 óra

Óriás rétes készítés - Guinness-rekord túlszárnyalása

13 óra

OTP játszóház gyerekeknek

17 óra

Four Fathers koncert

18 óra

Török, grúz és lengyel néptáncsoportok műsora a Rétes utcán

18 óra

Virágos Mórahalomért-díjak átadása

19.30 óra

Vastag Csaba koncert

20.30 óra

Beatrice élő koncert

22 óra

Tűzijáték

Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola 12/A

Osztályfőnök: Marozsán Zoltán

Ádám Gábor Ferenc
András Károly
Behán Dávid
Benkő Zoltán Krisztián
Bolvári Róbert
Böröcz Norbert
Deszecsár Dávid
Elek Tamás
Fekete Tamás
Fülöp Dániel
Janó Márkó
Kalányos János
Klézli Dávid Artilla
Kovács Dániel
Kovács Zoltán
Mayer Péter
Návai Gábor
Pintér Ferenc
Süli István
Tari András József
Tóth Árpád
Tóth Sándor Ádám
Vavra László Dávid

12/B

Osztályfőnök: Börcsök József

Adonyi Róbert
Batik Rudolf
Dobos Mihály
Frindik János
Jámbor Sándor
Kósa István
Szabó Dániel
Szabó Flórián
Szabó Péter Attila
Szegedi László István
Tavaszi Norbert
Újvári István
Vámosi Martin
Zöldkerti Nándor Roland

12/V

Osztályfőnök: Börcsök József

Bakacsi Renáta
Hegedűs Hajnalka Csilla
Kántor Viktória
Keresztes Tímea
László Noémi

Nemes Noémi
Rigó Anita
Szádeczki Nikolett
Szekszárdi Evelin
Sztankovics Blanka
Varga Enikő
Virág Gyöngyi

12/C

Osztályfőnök: Arany József

Bakondi Helga
Batik Dániel
Bischof Beáta
Falusi Diána
Farkas László
Gere Richárd
Haszonits István Bence
Horváth Dániel
Illés István
Kuris András
Kuris István
Matuszka Béla
Nagy Gergő
Patocskai Dániel
Schoblocher Viktor
Szabó Dávid
Szabó Galiba László
Tasi Mórió Zoltán
Vollár Krisztián

12/D

Osztályfőnök: Katona Nándor

Barthelme Gábor
Gila Dávid Szilveszter
Jarjabka Sándor
Kassai Tamás
Kovács Endre József
Kovács Gergely Krisztián
Mantsch Róbert Károly
Márki László
Nagy Petra Judit
Tercsi Melinda
Vecsernyés Zsolt

12/V/1

Osztályfőnök: Kammerhofer Judit

Farkas Noémi Liliána
Hegedűs Zsuzsanna
Körmöczy Krisztina
Tercsi Katalin
Vakulya Mónika

A TÉRSÉG VÉGZŐS KÖZÉPISKOLÁSAI ÉS SZAKISKOLÁSAI 2012

Móra Ferenc Általános Művelődési Központ

12.A

Osztályfőnök: Madarászné

Weinrauch Ivett

Bencsik Nikolett
Dajka Anett
Focht Alexandra
Fodor Ádám
Halász Lilla
Hambalkó Zsolt
Kazi Tibor
Király Alexandra
Kis Annabella
Kis-Bonyár Fruzsina Zsuzsanna
Kiss Erika Ildikó
Komjáti Viktor
Korbel Kitti
Márki Gyula
Péter Melitta
Szitkai Brigitta
Szűcs Patrik
Tombácz Kathrin
Tóthpördi Andrea

12.B

Osztályfőnök: Gyarmati Zoltán

Ábrahám Ferenc
Babarczy Zoltán
Bárkai Balázs
Darvasi Tamás
Farkas Zsolt

Gonda Dániel
Kása Ildikó
Kóré Krisztina-Teréz
Marancsik Orsolya Ida
Miklós Zoltán
Németh Melinda
Pál Attila

14.osztály (gyógymasszőrök)

**Osztályfőnök: Bakosné Baranyi
Ibolya**

Antal Bettina
Balog Dávid
Bencsik Szabolcs
Csonka Nikolett Éva
Faldum Dalma
Gaál Blanka
Gyarmati Anita
Harmath Anna
Harmatos Zsolt
Kosdi Tímea
Kovács Szilvia
Murányi Leila
Ördög Zsanett
Peták Zsófia
Pintér Edina
Reseterics Ágnes Dóra
Slezák Dávid
Szabó Attila
Szunyog Szilvia Katalin
Tasnádi Zsuzsanna Ilona
Zdziarstek Csenge

Pusztamérgesi Középiskola, Szakképző Iskola és Kollégium

**Osztályfőnök: Czifra Dóra,
Marada Judit**

12.B

Granyák Manuella
Jenei Julianna
Lehoczki József György
Modok Ibolya
Ótott-Kovács Bernadett
Répási Arnold
Sárközi Mónika
Szabó-Battancs Orsolya
Széll Tamás

Széll Zoltán
Sziládi Dalma Linda
Szilágyi Norbert
Sziráki Soma
Tápai Martin
Tóth Szilárd
Vastag Tamás Imre
Vörös Tibor

Mórahalom

Mártózzon meg az egészségben,
karnyújtásnyira Szegedről!

Mindenkit vár a mórahalmi nyár a
Szent Erzsébet Gyógyfürdőben!

Programok:

Június 23.
Szent Iván Éjjele

Június 28.
Nemzetközi Megyejári Fesztivál

Július 1-8.
Szépek Szépe 2012.

Július 5.
Nemzetközi Megyejári Fesztivál

Július 19.
Nemzetközi Megyejári Fesztivál

Július 26.
Nemzetközi Megyejári Fesztivál

Július 28.
Coca-Cola Strandparty

Augusztus 2.
Nemzetközi Megyejári Fesztivál

Augusztus 11.
Strandok Éjszakája

Szeptember 2.
Rádió88 Szezonzáró Strandparty

**CSÜTÖRTÖKTŐL VASÁRNAPIG
MINDEN HÉTEN INGYENES SZAUVA
SZÉÁNSZOKI!**

Nyári kényeztető wellness kezeltések!

SZALINAVILÁG

Széchenyi Pihenő Kártya
ELFOGADÓHELY

Üdülési Csekk
ELFOGADÓHELY

Nyitva tartás
Hétfő, kedd, szerda, vasárnap: 8.00-20.00
Csütörtök, péntek, szombat: 8.00-22.00
Nyári bejárat pénztára: 8.00-18.00
Egyes medencék, és épületek ettől
korábbi időpontban zárnak.

6782 Mórahalom, Szent László park 4., tel.: (+36) 62/281-039
furdo@morahalom.hu, www.erzsebetfurdo.morahalom.hu

Karnyújtásnyira Szegedről! **Szt. Erzsébet**
Mórahalmi Gyógyfürdő

A „Rögtöni Balesetektől” a korszerű ellátásig

125 éves a hazai szervezett életmentés

„Sokak életéhez van közünk. Némelyekéhez kevesebb, némelyekéhez nagyon is sok. De nem fogják tudni a nevünket. Azt sem, hogy mit tettünk értük. A mi munkánk rejtett és névtelen...”

Dr. Felkai Tamás

„Mindenkit érhet baleset, nyújtsunk segítséget mindenkinek feltétel nélkül!”

Kresz Géza

E két idézettel szeretném meghívni kedves olvasókat egy időutazásra a mentőszolgálat életébe.

Az emberiség írásos történetét végigkísérik a katasztrófák, melyektől mindenki rettegett. A világ minden részén igyekeztek ezek következmé-

nyeinek súlyosságát csökkenteni, illetve bekövetkezését elhárítani. Már a legősibb társadalmak is próbáltak tenni a katasztrófahelyzetek megelőzéséért, az imától az áldozatok bemutatásán keresztül a célszerű megelőzésig (pl. gátak építése).

A keletkezett személyi és anyagi károk felszámolása mindig társadalmi ügy volt, mely az emberiség fejlődésével nemzetközi problémává nőtt.

Az újkori történelem talán első nemzetközi összefogásának példája az 1775-ös lisszaboni földrengés, ahol feltételezések szerint 30-50.000 áldozat volt. Itt szinte egész Európa összefogott, pénzt, élelmet, segélyanyagokat küldtek,

orvosok és segélycsapatok mentek a városba. A nemzetközi segítség ma már természetes a Nemzetközi Vöröskereszt és a Vörös Félhold szervezetein keresztül.

Hazai előzmények

A múlt század második felére a társadalmi igények hatására Magyarországon is megindult a szervezett segélynyújtás:

-1870-ben Csatári Lajos vasúti mentőkocsit szervez;

- 1881-ben Mundy a Ringtheater-tűzvéz kapcsán megszervezi a Wiener Freiwillige Rettungsgesellschaft-ot, ahol orvosok, orvostanhallgatók önként dolgoztak;

- 1885-ben jelent meg Kresz Géza

tanulmánya a főváros mentőellátásáról, valamint füzetet adott ki „Elsősegély Rögtöni Balesetekben” címmel;

- 1886-ban megalakul a Temesvári Önkéntes Mentő Egyesület;

- 1887. május 10-én Kresz Géza vezetésével a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület (BÖME).

E dátummal Magyarországon megindult a szervezett embermentés olyan formája, amely mindmáig példaadó.

folytatjuk

Mindenkinek erőt egészséget kívánok:

Ivánkovits László
állomásvezető mentőtiszt

Vidám hangulatot varázsoltak egymásnak

Nyugdíjasklubok találkoztak

Nyugdíjas berkekben már hagyomány, hogy a települések klubjai vendégül látják egymást egy-egy vacsorára, műsorra, beszélgetésre. Legutóbb a pusztamérgesiek került a sor ezen összejövetel megszervezésében, így április 21-én már a kora délutáni vendégváráson jó volt a hangulat a Művelődési Házban. A klubtagok – miközben várták a vendégeket – nótázással mulatták az időt.

egyáltalán nem tudnának bejutni a faluba.

A vacsora előtt kultúra volt az „előétel”. Szokás, hogy minden település készül egy kis énekkel, prózával. Mese, vers, ének: egyre megy, a lényeg, hogy jól szórakozzon a hallgatóság! Az első műsorszámunk is beillő köszöntőt Csaláné Valika néni mondta: „...időnként dacos óvodások vagyunk, de igyekszünk felnőtté válni” – e szavakkal biztatta a segítők és a falu vezetőit. A találkozó egy jeles ünneppel is egybe esett: Csuka Sándor, a klub aktív segítője aznap ünnepelte 66. születésnapját; a köszöntés nem maradt el. Sikertől meglepni, nem számított rá.

A délután szigorú hangulatát mi sem jellemzi jobban, mint hogy alig múltott húsvét, az első műsorszám máris a Téliapónak szól: hogy mit is kéne hoznia idén? Ábrahám Antalné (Zákányszék) saját verses mesével érkezett: Tóbiás esetét tolmácsolta a nőülésről. Molnár Béláné (Örtömös) vidám főzési tanácsadást tartott, a ruzsai Szabó Imréné és Gregus Ferencné verseket és énekeket adott elő.

Aztán volt férfi pletyka kabaré-jelenet, ami nagyon tetszett a közönségnek, de a székelyek beszélgetéséről (Vargáné Zita néni) is gurultak a nevetéstől. A zákányszéki csoport már túl volt a szépkorúak számára rendezett Ki-Mit-Tud? hévízi közép-

döntőjén, a pusztamérgesiek pedig bemelegítésnek is kihasználták a kínálkozó lehetőséget: kabaré-jelenettel szórakoztatták a közönséget.

A találkozóra Nográdi Zoltán országgyűlési képviselő is elfogadta a meghívást, Dr. Papp Sándor polgármester, Gárgyán István és képviselő-testület néhány tagja újszintén. Gyorsan „képbe kerültek”, hogyan is érzi magát egy nyugdíjas napjainkban: olyan nótacsokrot kaptak spórolásról, csirkelábról, gázár-emelésről, gyógyszerekről és adósságról, hogy abban hiba nem volt! A sok színvonalas műsor megalapozta a hangulatot, ez pedig feltette az i-re a pontot.

Csötiné Magdika először lépett közönség elé, a klubnak is nemrégiben lett tagja. Kifogástalan előadásában részletes használati utasítást adott az idősekhez: „Honnan tudjuk, hogy megöregedtünk?” címmel.

A jó hangulatú találkozó nem ért véget a vacsorával. Radics Bálint „zenetudós” biztos megsértődött volna, ha nem jut szóhoz. Ha citera mögött teszi a dolgát, az se sikerült volna rosszabbul. Minősítőként tizenhat arany fokozatot gyűjtött be eddig! A vendégek éjfél utánig maradtak, ismét nagyon jó hangulatú estét tudhatnak maguk mögött a szervezők.

Csala István

A ruzsai és ásothalmi csoport szinte egyszerre érkezett – tombola ajándékokat, virágot is hoztak. „Hoztunk egy kis tavaszt is!” – Ásothalom ezzel adta át az ajándékot. Vezetőjük, Kása Gabriella egyben a Homokháti Kistérség Többcélú Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetőjének jobb keze is. A helyi klub tagjai rutinos vendéglátóként

kalauzolták az érkezőket, minden feladatnak megvolt a felelőse. A zákányszéki és örtömösi vendégek sem vártak magukra sokáig, az önkormányzatok kisbuszaival érkeztek, a helyi Gondozási Központ munkatársai is így segítettek a szállításban. A külterületről segítség nélkül az idősek – bármilyen aktívan szeretnének részt venni a klub életében – csak nehezen vagy

KERT-GAZDASÁG

Idejében szólunk

A negváltozott talajviszonyok hatása a zöldség- és burgonyatermesztésre

A homokhátsági termelők mindannyian megtapasztalták, hogy a zöldség- és burgonyatermesztés során bizonyos tápanyaghiány, pontosabban tápanyag-felvételi zavarok tapasztalhatók. A 2010-es magas talajvízszint az erős kapilláris nyomásnak köszönhetően káros sokat, elsősorban a nátrium valamely sóit hozta fel a termőtalaj gyökérszónájába. Ezek a káros sók különböző talajbiológiai változásokat hoztak létre, de most a megemelkedett talaj pH-érték szerepét, jelentőségét szeretném kiemelni. A várt őszi-téli bőséges csapadék megjelenése tudta volna ezeket a sókat a gyökérszónából kimosni annak ellenére, hogy a gravitációs nyomás nagyságrendekkel kisebb a talajban, mint a kapilláris nyomás. Ez a csapadékmennyiség nem jelent meg, így a felhalmozódás következményeként továbbra is fennáll a talajok károsan magas talaj pH-érték szintje. A talajok nagy része 7,7-8,1 pH-érték szinten áll. A szokatlan és a környékre nem jellemző magas pH-értékből következik, hogy a talaj foszfortartalmának jelentős része átalakul nem felvehető foszfor formává. A mikroelemek teljes skálája felvehetővé válik a növény számára.

Burgonyatermesztés esetén tovább romlik a mikroelemek felvehetősége, amennyiben a növény föld feletti része sok fémréz-iont tartalmaz a rezes permetezéseknek köszönhetően. Csemegehagyma termesztésénél még rosszabb a helyzet, mivel a csemegehagyma az egyetlen kertészeti növény, amely több foszfort igényel,

mint nitrogént. A mikroelemek közül a legmangánigényesebb. A két meghatározó tápelem (foszfor és mangán) felvételét gátolja a magas pH-érték. A kialakult helyzetet fokozott talajélet biztosításával szerves trágyázás, talajbaktériumok és Amalgerol használatával javítani tudjuk. Fokozott gondot kell fordítani a lombon keresztüli növénykondicionálásra, foszfonátok, Amalgerol, mikroelemek kijuttatásával. Burgonyatermesztésben a növénykondicionáláson kívül nagy gondot kell fordítani a fitoftora elleni lombvédelemre. A spaporító képletek, vagyis a rajzó-spórák már 10 C-on is képesek fertőzni, ha megvan a levélfelület vízborítottsága. 10-27 C hőmérsékleten károsít. A hajnali harmatképződés elősegíti a rajzó-spórák kiszabadulását, és a levél légzőnyílásain keresztül megtörténik a fertőzés. A lappangási idő 4-8 nap. Védekezésre egyre inkább a rézmentes kettő, vagy több komponensű felszívódó készítményeket célszerű használni, pl. Tanos, Ramman, Infinito. A Tanosnak a tartamhatásán túlmenően alternária ellen is véd.

Új burgonya betegség

lépett fel a térségben, ez az Erwinia Chrysanthemi. Abban különbözik a másik Erwinia baktérium okozóktól, hogy csak vetőgumóval terjed, kizárólag belső fertőző, külső fekete rothadást a gumón nem okoz, ezért vetéskor a vetőgumón nem észlelhető. Állományban egyik növényről a másikra vízzel terjed.

Gyökérszöldségek

Sárgarépa levelén perzselés-szerű barna foltok, amelyek gyakran összefolyóznak, ez is egy megjelenési formája az alternáriás levélfoltosságnak. Újból fellépett sárgarépa és petrezselyem levelén és sárgarépa levélyen a valódi rozsda fertőzés. A gyökérszöldségek csak köztes gazdanövénye, valódi gazdanövénye a semlyékben található zsióka, vagy sziki káka (Bolboschoneus maritimus). Rozsda ellen egyetlen triazol-származék van engedélyezve: az Amistar Top 0,6-1 liter/ha, É.V.I.14 nap. Ha Dithane DG NEO-TECH-el kombináljuk, akkor az É.V.I. 21 nap.

Szabadföldi paprika

baktériumos levélfoltosság és levélhullása kizárólag a szabadföldi paprikát fertőzi, legjobban az almapaprikát, gyengébben a fűszerpaprikát fertőzi. Védekezés 8 naponta I. 10 liter/ha Natur Biokal+ 1,8-2 liter/ha Cuproxat, 8 nap múlva II. 4-5 liter Cuproxat + 1 kg Dithane DG NEO-TECH (szinergizmus) + 2 liter/ha Plantafosz (felszívódó réz) Levéltetű ellen Teppeki 0,14 kg/ha É.V.I. 5 nap.

Dinnye védelme

A sárgadinnye gyökérnövekedésének a hőküszöb értéke 14-16 C (Gália típusok 14 C). Ezen hőmérséklet alatt elveszti a gyökérszőröket, majd hervadni kezd az állomány. Védekezni megelőzőképpen lehet Yeald Plusz 0,15% becsépegtetve, a becsépegtetést síma vízzel kezdjük. Lompra permetezve 0,5% töménységben a gyökér és a lombnövekedés időszakában. Érés időszakában ne használjuk, mivel fokozza az auxin szintézist és a nitrogén-felvételt, ezért rontja az ízt és a pulpon-tarthatóságot. Új lehetőség a dinnye védelmében lisztharman és koleototrikum ellen 4 leveles kórtól Flintmax 0,2 kg/ha, É.V.I. 3 nap. Univerzális megoldás a dinnye védelmében az Amistar Opti 1,5-2 liter/ha É.V.I. 3 nap, a dinnye minden gombás betegsége ellen hatékony.

Szamóca

Az állomány teljes leterhelése folyamán lecsökken a hormontermelődés, ezért az érés az aroma és cukorképzés csökken. Kondicionálás 0,5% Csöppmix3 + 0,5% keserűs lombra, külön menetben 1%-os Amalgerol Prémium lombra. Ezeket a kezeléseket legalább kétszer kell elvégezni.

Almavarasodás

veszélye továbbra is fennáll. A hőmérséklet gyakran ingadozik, hol nagyon alacsony, hol túl magas, ezért az intenzív hajtásnövekedés idején olyan felszívódó szereket használunk, amelyek minden hőmérsékleti tartományban megbízhatóak, gyógyító hatásuk is van. Ilyen a Scala, É.V.I. 56 nap, a Tercel É.V.I. 35 nap, Clarinet É.V.I. 90 nap. Az intenzív hajtásnövekedés leállításával kontakt szereket kell használni, pl. Delan, É.V.I. 21 nap. A gyártó a Golden típusú almához a Delan használatát nem javasolja. Különös gondot fordítsunk az alma kalcium-ellátására, lombpermetezéssel, mivel a zölddío nagyságig tudja azt felvenni, ezután már csak a termés felületén tudja felvenni. Amennyiben a lomb kalcium-szintje csökken, azonnal a terméstől von el kalciumot, amely a tárolás során keserű-foltosságot okoz. Minden kezeléskor használjunk kén-készítményt, részben mikroelem-pótlás, valamint lisztharman ellen, egyúttal féken tartjuk a takácsatka fertőzést.

Levélanalízis

alma, körte, őszibarack, szilva július 15–augusztus 15. között. Mintavétel helye a földről még kézzel elérhető csúcshajtás közepéről származó teljes levél. Szerek keverhetősége formuláció szerint: első az SC formuláció, második a WG vagy WP, utoljára hagyjuk az EC vagy EW formulációt.

Folytatni kell a Natur Mix csomag intenzív felhasználását!

Görög Zoltán
Tel: (30) 4799 343

tények és vélemények
SZEGEDma.hu
Vélemény Politika, közélet Gazdaság Sport...

Életünk regénye az arcunkra van írva. A Magyar Állampapír sokszínű termék-köre a változatos futamidőt, a kiemelkedő kamatot és az állami garancia teljes biztonságát jelenti. De nemcsak ezt, hanem a befektetések mögötti embereket, sorsokat is. S mindezek mellett jelenti közös biztonságunkat, gyarapodásunkat is: a mi közös történetünket.

Kapható a Magyar Államkincstárban, a Postán és az Elsődleges Forgalmazóknál.

Több mint üzlet.

www.allampapir.hu

Széchenyi Programirodák létrehozása, működtetése

VOP-2.1.4-11-2011-0001

Az Új Széchenyi terv keretein belül lehetőség nyílik magánszemélyek és kisvállalkozások számára, hogy vállalkozás fejlesztésre pályázatot nyújtsanak be. Az alábbi telefonszámokon bővebb tájékoztatást és segítséget kaphat a pályázati kiírással kapcsolatban.

+36 (20) 378 1885 Bengery Zsófia

+36 (20) 381 1411 Csizmadia Sándor

GOP-2011-2.1.1/M: Mikroállalkozások fejlesztése

Benyújtási határidő: 2012. december 31-ig folyamatos

Támogatási összeg: kötelező hitelfelvétellel jár együtt

- vissza nem térítendő támogatás: 1-10 millió Ft

- visszatérítendő támogatás (hitel):

vállalkozásfejlesztési alapítvány Közvetítők esetében: 1-10 millió Ft

pénzügyi vállalkozás, szövetkezeti hitelintézet Közvetítők esetében: 1-20 millió Ft

Önerő mértéke: min. 10%

Támogatás célja:

A jelen pályázati kiírás célja, hogy vissza nem térítendő támogatás és kedvezményes hiteleggyűttes biztosítása révén segítse a mikroállalkozásokat, hogy kis lépéssel fejlesszék a vállalkozásukat technológiai fejlesztésen, korszerűsítésen keresztül.

Pályázók köre:

- jogi személyiségű gazdasági társaságok,
- jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok,
- SZJA hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók és egyéni ügyvédek,
- SZJA hatálya alá nem tartozó egyéni vállalkozó és egyéni ügyvéd (EVA),
- szövetkezetek.

Támogatható tevékenységek:

- Eszközbeszerzés
- Infrastrukturális és ingatlan beruházás
- Információs technológiafejlesztés

Rendőrségi hírek

Tetten érték a garázdákat

Az ásothalmi körzeti megbízott egy szombat éjszakai szolgálatteljesítése során hajnaltájít hatalmas csőrömpölésre lett figyelmes. A hang irányába indult. Ekkor vette észre, hogy a főutcán lévő telefonfülke üvegeit valakik betörték és a kukát is kiberítették. Az autóból kiszállva keresni kezdte az elkövetőket, majd egy bokor mögött hasalva meg is találta a két fiatalembert, akik ott akartak elrejtőzni a rendőrök elől.

A 18 éves ruzsai és 19 éves helybeli, ásothalmi fiatalember azt mondták a helyi körzeti megbízottnak, hogy a közeli kocsmában voltak szórakozni, majd amikor végeztek, egyikük nevelőapját akarták felhívni, hogy menjen értük. A telefonfülke megrongálást mindketten tagadták, azt viszont elismerték, hogy a kukát kiberítették, amit azzal indokoltak, hogy csikket kerestek benne. A történet elmesélése során még azt is bevallották, hogy az elsőbbségadás táblát kimozdították a helyéről, egyikük szerint azért, mert jól esett neki.

A két fiatalembert a helyi körzeti megbízott előállította a Szegedi Rendőrkapitányság Mórahalmi Rendőrsére, ahol garázdaság vétsége megalapozott gyanúja miatt indult ellenük büntetőeljárás.

dr. Pöcze Tünde
r. őrnagy

Kivirágzott Gyimesi László körzete

Akció az otthonosabb környezetért

Kétezer egynyári virágot osztottak szét kedd délután a Béke Utcai Általános Iskolánál és a Kolozsvári téren. Gyimesi László ezzel az akcióval szépítené a körzetben élők lakókörnyezetét.

Közel százötven ember állt sorban a Béke Utcai Általános Iskola bejáratánál, ahol Gyimesi László, a Fidesz szegedi elnöke egy teherautónyi virággal várta őket. A körzet önkormányzati képviselője elsősorban az itt élőket szeretne volna megajándékozni az egynyári növényekkel, azonban a nekik szétosztott kuponok bemutatása sem volt feltétlen szükséges az ajándékhoz. Sokan több ládával érkeztek, a családjuknak, és a szomszédasszonynak is kértek egy-egy virágot.

„Elsősorban a körzet választópolgárainak szerettünk volna kedveskedni,

de persze senkinek sem kellett üres kézzel hazamennie. Minden szegedit szeretettel vártunk, természetesen ők is kaptak virágot” – árulta el Gyimesi László. A kétezer virág egyik felét a Béke Utcai Általános Iskolánál osztották ki, majd a körzet másik központjához, a Kolozsvári térre mentek át. „A virágokkal szeretnénk segíteni az itt lakóknak, hogy lakókörnyezetüket szebbé, otthonosabbá tehessek. Emellett környezetvédelmi szempontból is jelentőséggel bír az akció: a méhek, melyek igen nagy területeket veszítettek a monokultúras mezőgazdaság miatt, ezeket a növé-

nyeket is megjárják” – hangsúlyozta a körzet képviselője.

Petúnia, begónia, kakastaréj is kerülhetett a kosárba. *Pintér János* a lépcsőházát és az ablakait szeretné

díszíteni a virággal, és mint mondta, nagyon örül, hogy a politikusok ilyen apróságnak tűnő dolgokra is odafigyelnek.

Illés Attila

Spárgafesztiválra hívogató

Az idén XVIII. alkalommal rendezik meg az öttömösi spárgafesztivált június 9-én. Hagyományosan ez az ünnepi esemény zárja le a spárgaidényt.

Ilyenkor a falu apraja-nagyja együtt készülődik, a szervezők a programok szervezésekor épp ezért gondoltak kicsikre és nagyokra egyaránt, a spárgatermesztés fortélyai iránt érdeklődőkre és a spárgából készült ételekre éhezőkre is. A kicsiny község lakói nagy szeretettel várják az ide látogatókat, akik egy napra betekintést nyerhetnek az itt élő szorgos emberek mindennapjaiba, kultúrájába, hagyományaiiba, sokoldalúan bemutatva a spárgát mint megélhetésük

forrását, és az ebből készült csodás, fantáziadús finom ételeket. Mivel Öttömöst méltán nevezhetjük a magyar spárga hazájának, ezért a lelkes vendégvárók ezzel a minden évben megrendezett programsorozattal szeretnék megköszönni és megbizonyítani azt, hogy joggal viselik ezt a címet.

A szervezők idén is igyekeznek a már lassan két évtizedes hagyományokat bemutatni, gondolva a szakmai és gasztronómiai különlegességekre, de új programok is

színesítik a palettát. A rendezvény kiemelt figyelmet fordít a családokra, ezért a Teleház hűs udvarában kézműves foglalkozásokkal (arcfestés, gyöngyfa-készítés, gipszfestés stb.), játékokkal (golyófürdő, építőköcskák, trambulín, mászóvárak stb.) várják a gyerekeket.

Érdemes megemlíteni dióhéjban azt is, mi várja a kedves érdeklődőket. A hagyományt követve reggel 8.30-kor ünnepi szentmise keretében a spárga áldásával veszi kezdetét a rendezvény, majd 11 órakor kerül sor a hivatalos megnyitóra, ahol *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő és a község új polgármestere, *dr. Dobó István* köszönti az érde-

klődőket. A napot a továbbiakban tartalmas műsorok színesítik, helyi és vendég csoportok lépnek színpadra, akik Ruzsáról, Tompáról, Ásotthalomról érkeznek a településre. A nap zárásaként sztárvendég érkezik *Somló Tamás* (LGT) személyében, aki 18.30-tól ad koncertet. Idén sem maradhat el a gasztronómiai bemutató és kóstoló, amelyeknek egytől egyig a spárga az alapanyaga, fűszerezve az öttömösi lakók kreativitásával, leleményességével.

Öttömös minden lakója szeretettel várja a közelről és távolról érkező, évről évre visszajáró és újonnan érkező kedves vendégeit!

Szent Antal Napok Röszkén

Június 9–17. között rendezik meg az V. Páduai Szent Antal Plébánia-programot, az egyházi kulturális hét témája idén a HIT éve a Katolikus Egyházban.

Június 9-én 10 órától a Homokháti Körzeti Ifjúsági Találkozóval indul a program a Petőfi Sándor Művelődési Házban és a plébánia udvarán. Június 10-én 16 órai kezdettel Pánröszkői Pik-

nikre várnak minden érdeklődőt a plébániaudvaron, ahol röszkői gyerekek, fiatalok, felnőttek műsora szórakoztatja majd a meglepetteket.

Az egyházi és kulturális hét keretein belül a Kartal-házban előadások lesznek, a „Hit és iskolai oktatás”, a „Hit és családi nevelés” és a „Hit és lelki élet” témákban. Június 15-én *Punk Mária* Bocskor Bocs című gyermekvers-kötetének bemutatója lesz a templomban.

Június 17-én a Búcsú Szentmisével zárul a plébánia-program.

A részletes program olvasható a www.roszke.hu oldalon is.

Térségi Tükör

Kiadó: Móranet Nonprofit Közhasznú Kft.

Ügyvezető igazgató: Duka Félix

Főszerkesztő: Márton Gábor, tersegitikor@morahalom.hu
Szerkesztők: Fodor Csaba, Kuklis Nikoletta, Zámboi Eszter

Kiadói telefon: (62) 281 219

Nyomdai előkészítés: Agent Print Kft.

HU ISSN 2060-7598